

אם תלה עוד משהו בסוף תשל"ד תיקוות כלשהן בוועדת שימיון אגרונו, הרי התאכזב בתשל"ה סופית. הרו"ח הסופי הלך בעיקבות דו"ח-הביניים הראשון, לא הטיל אור ממש נוסף על מה שאירע באמת במילחמה. גם הוויכוח על היעלם המיסטורי של יומני-הקרב של האלוף אברהם (ברנ) אדן לא תרם לדיון.

הרמטכ"ל מוטה גור הצליח לשים קץ למילחמת-הגנרלים, ודממה מעיקה ירדה על מערכת-הביטחון. מינויי-החירום של אלופי-מילואים כמו ישראל טל ודויד אלעזר, העידו על הפקתם של לקחים מכישלונות המילחמה.

אך השינויים הדראסטיים, שדעת רבים היו רושמים, לא באו בתשל"ה.

התופעות המעוררות של השנה היו אי-התערבות צה"ל בוויכוחים המדיניים על הסדר-הביניים בסיני, קידום של קצינים צעירים-יהודים שהצטיינו במילחמת יום-הכיפורים, והניצנים הראשונים של ביקורת צבאית מיקצור עית, רצינית וחסרת-רחמים, שחלוצה היה קצין-המילואים הצעיר בנימין עמידרור.

כנגד אלה לא חסרו תסימונים השוליים; שירי-כוח שמותיהם של קצינים לפרשות-השחיית תות שהפעירו את המדינה, וביניהם קצין בי-דוגמת תת-אלוף.

אריק פה, אריק שם

ה איש הספגני ביותר על הבמה הישראלית בתשל"ה היה, בלי ספק, אריק שרון.

כחוסר-המנוחה האופייני לאיש שאמתני ד בלתי-שיגרתו זה, הוא סיפק לשנה פעם אחר פעם סנסציות עסיסיות.

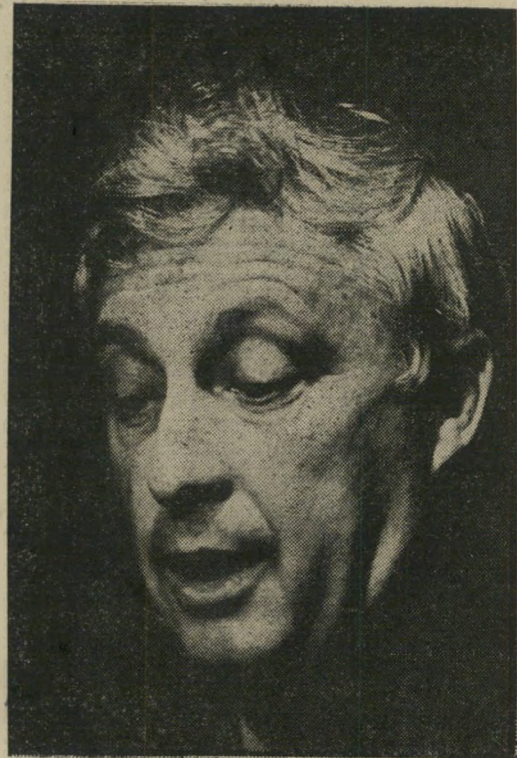
בתשל"ג הקים שרון את הליכוד הימני, שהחזיק מעמד גם השנה, למרות כל המתחים הפנימיים. בתשל"ד עמד שרון במוקד הוויכוח הנוקב ביותר של המילחמה, ופתח במילחמת-הגנרלים, אחרי שניצח על המיבצע הסנסציוני ביותר של המילחמה — צליחת התעלה.

בראשית תשל"ה היה שרון חבר-כנסת, משועמם ו-מתוסכל, למרות שהצליח בפעם הראשונה להפעיל ביקורת מעשית כלשהי מטעם הכנסת על מערכת-הכספים של צה"ל. אותה שעה לחם שרון על זכותו לחזור לצבא-הקבע, כשמגמתו הגלוויה היתה לסלק את הרמטכ"ל ולבוא במקומו. מאמץ זה נחסם בקרב-בלימה יעיל על-ידי הרמטכ"ל ושר-הביטחון.

לפתע התפטר שרון מן הכנסת, הסתפק במינוי-חירום חשוב במערך-המילואים של צה"ל. הוא לא הסתיר את זילולו הגמור בצמרת הליכוד, וביכללה צמרת המיפלגה הליברלית, שאליה הוא הצטרף במפתיע שנה וחצי לפני-כן.

סנסציה נוספת באה כאשר קיבל שרון את המינוי של "יועץ כללי" לראש-הממשלה. אין ספק ששרון רצה להיות מעין סופר-רמטכ"ל, והדבר גרם למילחמת-גרילה עקשנית חדשה בינו ובין השר והרמטכ"ל, שגלשה למישורים כימעט היתוליים — מי יבקר איפה, מי ידבר מתי, וכיוצא באלה.

הפעילות הצבאית נמשכה בזירה המילחמנית בין ישראל ואירגוני הפידאיון הפלסטיניים. כמה פעמים הצליחו ה-פידאיון לחדור לעומק ישראל ולבצע בה פעולות נועזות ועקובות-מדם. המצור על המלון סבוי בתל-אביב, התפוצצות המקרר הממוכד בכיכר ציון בירושלים, חדירות צות ופעולות אחרות, העידו על העזה גוברת של ה-פידאיון ונכונותם לצאת לפעולות של התאבדות. צה"ל וזרועות-הביטחון השיבו כפשיטות בלבנון, בהסצות, בי הפגזות ובפעולות מתחכמות יותר. אך שום צד לא הצליח לשנות את מאוץ-ההצלחות, גם לא כאשר מונה

בעד או נגד: אריק שרון

רחבעם (גנדי) זאבי כיועץ ראש הממשלה לנושא זה.

רגע אחד של טראגיקומדיה הגיע כאשר בוצעה פעולה נועזת ורבת-דימיון נגד הקונסוליה הישראלית ביוהנסבורג — ונסתבר כי הפידאי הוא פסיכופאט יהודי בשם דייוויד פרוטר.

בזירה הצבאית הגדולה שקטה הלחימה, והדגש הושם על המהפכה הגדולה שהיתה דרושה בצה"ל — מבחינת התפיסות, המיבנה והמנהיגות — בעיקבות מילחמת יום-הכיפורים.

מהפכה זו לא התחוללה.

הקיצוניים של השנה — שרי-האוצר יהושע רבינוביץ, עסקן כושל, ראש-עיריה שהודח על-ידי אזרחי עירו, ושקיבל על עצמו לגצח על הכלכלה הישראלית.

בהנהגתו של אנטי-גיבור אחר, ירוחם משל, הפכה ההסתדרות מכשיר לשבירת-שביתות, אמצעי להורדת הי שכר הריאלי של השכירים, בורג חיוני במנגנון הגדול שהבטיח את המשך קיומו של העיוות הסוציאלי הגדול, נשק המכוון נגד העובדים המאורגנים בה.

ככל שגברה הכרה זו בקרב חברי-ההסתדרות, כן גברה המגמה להתעלם מן ההסתדרות ולהכריז על מרידות ספונטאניות על אפה ועל חמתה. על רקע זה צמחו כמה מן הדמויות הסנסוניות של תשל"ה — יהושע פרץ בנמל אשדוד, משה לוי בציבור הימאים, עובדי מתי לקתיים של קו צינוור-הנפט, פקדי-בנקים ומנהגדים, טיסים וסבלים, פועלי-תחזוקה וחזאי מזג-האוויר הכריזו על שביתות ו-סנקציות, כדי למנוע את נמיסת שכרם הריאלי תחת שמש האינפלציה וקרני הרפורמה.

אם לא התקרב איש ממנהיגיהם לתואר איש-השנה של תשל"ה, הרי זה משום אי-הנכונות הבסיסית של ציבור זה להתאחד למען מאבק משותף, שרק הוא יכול להיות יעיל. טיפית-המוח השיטתית של כלי-התקשורת, הנהגים מן ה-כלכלה השחורה, שיכנעה אף את העובדים עצמם שאינם צודקים, בעצם. כאשר נלחמו עובדי-הים של קצא"א בסירותיהם בלב ים נגד הסתערות המישרה, לא חש שום ציבורי-עובדים אחר לעזרתם. כאשר הושעה משה לוי על-ידי העסקנים הממונים של ההסתדרות, לא קם איש להגן על זכותו של נציג שנבחר כימעט פה-אחד על-ידי שולחיו. כאשר נכנס יהושע פרץ למלכות, נשאר בודד.

העובדים, שלא יכלו "לגמור את החודש" עם השכר שקיבלו תמורת עבודה הוגנת, לא האמינו כי מגיע להם יותר. כל עובד היה מוכן להאמין כי עמיתו השוכח הוא "אידי אמין".

שום מאבק למען רפורמה סוציאלית, כיועור השחיתות, כיהור האווירה ויועוז הכלכלה לא הגיע לממדים שיכניו לספק לתשל"ה את אישי השנה שלה.

לילם של הגנרלים

ה השטח הצבאי — שסיפק ארבע פעמים את שנה לתשל"ה. אנשי-השנה למדינה — לא יכול היה להעמיד איש שנה לתשל"ה.

מציבאי מיבצע-סיני משה דיין בתש"ז; שרי-הביטחון של מילחמת ששת-הימים משה דיין בתשכ"ז; הלוחם-בפידאיון אריק רגב ז"ל בתשכ"ח; בונה קו ברילב הרמטכ"ל חיים ברילב בתשכ"ט. אריק שרון נבחר כאיש-השנה תשל"ג בזכות מיבצע פוליטי, ולא צבאי — הקמת הליכוד. בתשל"ד לא נבחר כאיש-השנה אחד ממצביאי מילחמת יום-הכיפורים, אלא יונת-השלום הנרי קיסינג'ר.

מוצרי
פֶּאָק טָבַק
אמבט-אמבט
לגברים בלבד!
לגברים, כמו
שנשים אוהבות...
חיצור ט"י
עץ הזית

